

Miljø- og
Fødevarerministeriet

Den 27. maj 2020
MFVM 061

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens gennemførelsesforordning om at fastsætte en tilpasnings-sats for direkte betalinger for kalenderåret 2020 (komitesag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremlagt udkast til forslag om tilpasningssatsen for finansiel disciplin for kalenderåret 2020 (budgetåret 2021) (komitesag). Baggrunden for at fastsætte en tilpasningssats for finansiel disciplin er blandt andet at skaffe et beløb på 487,6 mio. € til krisereserven for landbruget i budgetåret 2021. I modsætning til tidligere år spiller det dog også ind, at et fremtidig flerårigt budget for 2021-2027 er uafklaret, og at Kommissionens vurderinger viser, at det som led i at forberede budgetår 2021 er nødvendigt at sikre, at det samlede budgetloft for direkte støtte og markedsstøtte (søjle I) bliver overholdt. Forslaget er baseret på Kommissionens forslag til den flerårige finansielle ramme for 2021-2024 og det foreslåede budgetloft for søjle I for budgetåret 2021. Kommissionen foreslår derfor, at alle direkte støtteudbetalinger for kalenderåret 2020 (budgetåret 2021), der ligger ud over 2.000 € per bedrift, bliver reduceret med ca. 4,2 %, hvilket er en stigning i forholdt til tidligere år, hvor tilpasningssatsen har været ca. 1,4 %. Hvis midlerne i krisereserven efterfølgende ikke anvendes, vil de dog tilbageføres ved udbetalingen af den direkte støtte i det efterfølgende år. Forslaget forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for beskyttelsesniveauet. Forslagene ventes at have erhvervsøkonomiske konsekvenser, idet det beløb, som erhvervet i Danmark bidrager med til den finansielle disciplin vil stige fra ca. 77,8 mio. kr. i budgetår 2020 til ca. 228,7 mio. kr. i budgetår 2021. Forslaget forventes at blive sat til afstemning i fondskomiteen i skriftlig procedure med kort frist. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt et udkast til forslag til en gennemførelsesforordning om at fastlægge en tilpasningssats for direkte betalinger under Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) for kalenderåret 2020 (budgetår 2021), jf. bestemmelse herom i forordning (EU) nr. 1306/2013.

Kommissionen vedtager senest den 30. juni i det kalenderår, for hvilket tilpasningssatsen finder anvendelse, gennemførelsesretsakter om fastsættelse af tilpasningssatsen. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter rådgivningsproceduren i artikel 116, stk. 2.

Forslaget behandles i en rådgivningsprocedure i fondskomiteen. Når rådgivningsproceduren finder anvendelse afgiver udvalget udtalelse, om nødvendigt ved afstemning. Hvis udvalget stemmer, afgives

udtalelsen med simpelt flertal blandt udvalgets medlemmer. Kommissionen træffer afgørelse om det udkast til retsakt, der skal vedtages, idet der tages størst muligt hensyn til konklusionerne af udvalgets drøftelser og udvalgets udtalelse.

Kommissionen forventes i nær fremtid at fremsætte forslaget til afstemning i en kort skriftlig procedure i fondskomiteén.

Formål og indhold

Som fastlagt i aftalen om EU's flerårige finansielle ramme for 2014-2020 skal der hvert år oprettes en reserve på 400 mio. € (i 2011-priser) med det formål at yde støtte til landbrugssektoren i tilfælde af større kriser (den såkaldte krisereserve). Denne bliver finansieret ved at reducere den årlige direkte støtte til landmændene med en given procentsats (finansiell disciplin).

Krisereserven er med i Kommissionens budgetforslag for 2021, og den beløber sig til 487,6 mio. € i løbende priser.

Bestemmelserne om krisereserven udmøntes i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/2013 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik. Ifølge denne skal Kommissionen senest 31. marts i det år, hvor tilpasningssatsen vil blive anvendt, forelægge Europa-Parlamentet og Rådet et forslag vedrørende tilpasningssatsens størrelse.

På den baggrund foreslår Kommissionen for så vidt angår ansøgninger om direkte støtte indgivet i kalenderåret 2020 en tilpasningssats på 4,2 % i forhold til alle støttebetalinger, der ligger ud over 2.000 €.

Til sammenligning var den tilsvarende reduktionssats for betalingerne for kalenderåret 2019 (budgetåret 2020) ca. 1,4 %. Generelt har reduktionssatsen ligget stabilt på dette niveau siden kalenderåret 2014 (budgetåret 2015).

Kommissionen oplyser, at en række midlertidige markedsforanstaltninger, som er blevet vedtaget for at afhjælpe den økonomiske situation som følge af Covid-19, ikke har haft indflydelse på stigningen.

Kommissionen peger i stedet på, at stigningen dels skyldes en nominel stigning i krisereserven sammenlignet med sidste år, dels at Storbritannien ikke længere bidrager til budgettet, og mest væsentligt at der er behov for at tage højde, at den finansielle ramme for 2021-2027 og dermed budgettet for 2021 er uafklaret. Som led i at forberede budgetår 2021 er det nødvendigt for Kommissionen at sikre, at det samlede budgetloft for direkte støtte og markedsordninger (søjle I) bliver overholdt. Forslaget er baseret på Kommissionens forslag til den flerårige finansielle ramme for 2021-2027 og det foreslåede budgetloft for søjle I for budgetåret 2021. Her viser Kommissionens foreløbige vurderinger for budgetår 2021, at der er et reduktionsbehov på i alt 1.279,9 mio. € (inklusive krisereserven), og på den baggrund foreslår man en tilpasningssats på 4,2 %.

Kommissionen kan indtil 1. december 2020 ændre tilpasningssatsen. Det ventes i den forbindelse, at Kommissionen vil justere tilpasningssatsen afhængig af en eventuel beslutning om EU's budget for 2021-2027 og dermed afklaring af budgetloftet for budgetår 2021, hvor støtten for kalenderåret 2020 udbetales.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtagen retsakt om den fælles landbrugspolitik. Det vurderes derfor, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Konsekvenser

Forslaget ventes at have erhvervsøkonomiske konsekvenser. Procentsatsen for finansiel disciplin var i kalenderår 2019 (budgetår 2020) ca. 1,4 %, hvilket betød, at danske støttemodtagere bidrog med ca. 77,8 mio. kr. til den finansielle disciplin. Med den nye tilpasningssats på ca. 4,2 % forventes danske støttemodtagere at bidrage til den finansielle disciplin for budgetår 2021 med ca. 228,7 mio. kr.

Det skal bemærkes, at den del af beløbet, der vedrører krisereserven, vil indgå i udbetalingen af den direkte støtte i det efterfølgende år, hvis krisereserven ikke bliver udnyttet. Til dato har krisereserven ikke være benyttet i nogle af budgetårene 2014-2020, hvorfor de ca. 1,4 % har været tilbagebetalt det efterfølgende år.

Hvis noget tilsvarende gælder i næste budgetår, må det forventes, at den del af de 228,7 mio. kr., der vedrører krisereserven (ca. 77,8 mio. kr.), vil blive refunderet til de støttemodtagere, der søger om landbrugsstøtte til næste år.

Forslaget forventes ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

Forslagene forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for beskyttelsesniveauet. Der kan være administrative konsekvenser for Landbrugsstyrelsen, hvis tilpasningssatsen bliver ændret tæt på 1. december. Traditionelt starter styrelsens forberedelserne på at udbetalte den direkte støtte til modtagerne medio november. Der vil derfor være behov for at genberegne støttens størrelse, hvis Kommissionen reviderer satsen efter dette tidspunkt. Kommissionen har dog i de sidste år ikke set sig nødsaget til at revidere satsen i forhold til dens første vurdering.

Høring

Forslaget har været i skriftlig høring i §2-udvalget (landbrug), og der er modtaget følgende høringsvar:

Landbrug & Fødevarer finder det generelt meget u hensigtsmæssigt, at der på dette fremskredne tidspunkt fortsat er relativt stor usikkerhed om størrelsen af udbetalingen af landbrugsstøtte til december 2020, da det giver meget lidt forudsigelighed for danske landmænd. Eftersom landbrugserhvervet ydermere er påvirket af COVID19-nedlukningen, anmoder Landbrug & Fødevarer om, at budgetreduktionen bliver mindst mulig. Det være sig både i forbindelse med forhandlingerne om Kommissionens gennemførelsesforordning, og i forbindelse med forhandlingerne om størrelsen på EU's landbrugsbudget for perioden 2021-2027. Derudover vil Landbrug & Fødevarer gerne gentage ønsket om, at budgettet til slagtepræmien allerede i år øges med 65 mio. kr., da kvægsektoren står i en særdeles vanskelig situation som følge af betalingsrettighedssagen og som følge af den meget dårlige markedssituation på oksekød.

Endelig skal Landbrug & Fødevarer bemærke, at den måde som reduktionen udregnes på, hvor støttebeløb på under 2.000 € ikke reduceres, giver et skævt bidrag fra de forskellige EU-medlemslande.

Medlemslande med mange små bedrifter vil relativt set bidrage mindre end landmænd i Danmark, hvor gennemsnitsstørrelsen på en bedrift er relativt høj i europæisk sammenhæng. Derfor burde 2.000 €-grænsen først tages i anvendelse efter, at den forventede støttereduktion er fordelt mellem medlemslandene.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Andre medlemsstaters holdning kendes ikke, men det er muligt, at flere medlemsstater vil være kritiske over stigningen i tilpasningssatsen.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter forslaget, idet der grundlæggende er tale om en tilpasning af udgifterne med henblik på at sikre overholdelse af budgettet. Kommissionen er i sidste ende ansvarlig for at fremlægge et budget, der ligger inden for de rammer, der bliver aftalt i EU. Budgetdisciplinen indgår som en metode til at sikre, at rammerne bliver overholdt.

Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.